

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Štěpána Výborného a soudců Karly Cháberové a Jana Schneeweise ve věci

žalobce: **J. B.**

zastoupen advokátem JUDr. Petrem Doležalem
sídlem Mazovská 476, Praha 8

proti
žalovanému:

Ministerstvo dopravy
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 11. 2015, č. j. 512/2015-160-SPR/5,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 11. 2015, č. j. 512/2015-160-SPR/5, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 28 570 Kč k rukám jeho zástupce JUDr. Petra Doležala, advokáta, do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, kterým bylo jako opožděné zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno usnesení Magistrátu hl. m. Prahy, odboru dopravněsprávních činností (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 20. 12. 2013, č. j. MHMP 1587110/2013/Kuk, sp. zn.: S-MHMP 477371/2013/Kuk.

2. Citovaným rozhodnutím správní orgán I. stupně nevyhověl žádosti žalobce o navrácení v předešlý stav a neprominul zmeškání úkonu – podání odporu proti příkazu o uložení pokuty.
3. Proti tomuto rozhodnutí brojil žalobce odvoláním, které zamítl žalovaný nyní napadeným rozhodnutím pro opožděnost. V odůvodnění uvedl, že odvoláním napadené rozhodnutí bylo žalobci ve smyslu § 24 odst. 1 správního řádu doručeno dne 10. 1. 2014. Ode dne 11. 1. 2014 tedy započal běh 15-denní lhůty pro podání odvolání, kterou žalobce nevyužil, neboť své odvolání proti předmětnému usnesení podal k poštovní přepravě až dne 28. 1. 2014, tedy opožděně. Dále žalovaný uvedl, že po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí posoudí opožděné odvolání z hlediska možných předpokladů pro přezkoumání napadeného usnesení v přezkumném řízení.

II. Obsah žaloby

4. Žalobce v žalobě namítá, že z rozhodnutí je zřejmé pouze datum písemného vyhotovení, nikoli však datum vydání rozhodnutí.
5. Žalobce dále zpochybňuje dobu, která uplynula od podání odvolání do doby vydání napadeného rozhodnutí. Pokud se správní orgán I. stupně domníval, že odvolání bylo nepřípustné nebo opožděné, tak měl předat spis odvolacímu správnímu orgánu do 10 dnů a ve stanovisku se omezit na uvedení důvodů rozhodných pro posouzení opožděnosti nebo nepřípustnosti odvolání. V souladu s § 92 odst. 1 správního řádu pak měl odvolací správní orgán odvolání zamítnout, a to vše mělo proběhnout v souladu s § 90 odst. 6 správního řádu.
6. Žalobce rovněž namítá, že žalovaný měl zkoumat, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí. Toto odvolací správní orgán udělal pouze částečně, kdy o tomto vyhotovil dne 23. 11. 2015 sdělení, ve kterém uvedl, že důvody pro zahájení přezkumného řízení nebyly zjištěny. Nezkoumal však již, zda nebyly dány důvody pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na argumentaci uvedené v napadeném rozhodnutí a navrhl žalobu zamítnout.

IV. Jednání dne 14. 11. 2018

8. Žalobce při jednání setrval na dříve předestřené argumentaci a zdůraznil, že předmětné odvolání bylo podáno včas a nikoli opožděně. K tomu také předložil jako důkaz podací lístek k předmětné zásilce.
9. Žalovaný při jednání odkázal na svá předchozí vyjádření a napadené rozhodnutí.
10. Rozsudkem ze dne 14. 11. 2018, č. j. 10 A 24/2016 - 56, ve znění opravného usnesení ze dne 30. 9. 2020, č. j. 10 A 24/2016 - 70, Městský soud v Praze žalobu zamítl. Městský soud shledal, že odvolání bylo podáno opožděně. Soud nepřisvědčil ani dalším námitkám žalobce.

V. Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

11. Rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2020, č. j. 4 As 413/2018 – 45, byl předchozí rozsudek Městského soudu v Praze zrušen a věc byla vrácena zdejšímu soudu k dalšímu řízení.
12. Nejvyšší správní soud nedovodil namítanou nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro chybějící důvody, shledal však, že městský soud chybně neprovedl jako listinný důkaz potvrzení o podání doporučeného dopisu X vyhotovené Českou poštou dne 27. 2. 2014. A dotazem u žalobce ani nezjistil, zda na provedení tohoto navrženého důkazu trvá či nikoliv, a při jednání nerozhodl ani o tom, že důkaz touto navrženou listinou neprovede a z jakých důvodů. Tyto důvody posléze nevyložil ani v napadeném rozsudku. A to přesto, že se městský soud k obsahu

potvrzení ze dne 27. 2. 2014 vyjádřil a jeho obsahem se fakticky zabýval. Kasační soud tedy dospěl k závěru, že městský soud se v procesu dokazování dopustil pochybení, jelikož řádně navržený důkaz opomněl provést, resp. rozhodnout o jeho neprovedení a tento postup odůvodnit a také pochybil, pokud z neprovedeného důkazu činil zjištění, která nadto nepodrobil žádnému hodnocení.

VI. Argumentace při jednání dne 14. 4. 2021

13. Žalobce při jednání setrval na své argumentaci a navrhl napadené rozhodnutí zrušit.
14. Žalovaný setrval na názoru, že rozhodující je datum na razítku, jež je otištěno na obálce, a navrhl žalobu zamítnout.
15. Soud při jednání jako důkaz provedl „potvrzení o podání doporučeného dopisu X“ ze dne 27. 2. 2014 vydaného Českou poštou. Tato listina potvrzuje, že doporučená zásilka č. X byla do systému „DopisOnline“ zadána dne 25. 1. 2014 v 19:09 hod; toto je tedy datum podání. Do poštovního provozu byl vytištěný a zaobálkovaný dopis předán dne 27. 1. 2014. Dodán byl adresátovi dne 31. 1. 2014.

VII. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

16. Městský soud v Praze na základě žaloby v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
17. Městský soud předně připomíná (srov. shodně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2013, č. j. 5 As 17/2013 – 25), že v případě rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost nebo nepřipustnost se odvolací orgán věcně nezabývá podaným odvoláním, posuzuje pouze jeho včasnost nebo přípustnost. Odvolací orgán, který dospěje k závěru, že se jedná o opožděné nebo nepřipustné odvolání, tedy neprovádí přezkum odvoláním napadeného rozhodnutí správního orgánu nad rámec toho, že se z moci úřední zabývá otázkou, zda nejsou dány podmínky pro obnovu řízení nebo pro změnu či zrušení pravomocného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně mimo odvolací řízení.
18. Těmito skutečnostmi je vymezen i rozsah soudního přezkumu. V případě žaloby proti rozhodnutí o zamítnutí odvolání jako opožděného nebo nepřipustného je správní soud oprávněn zkoumat v mezích žalobních bodů pouze to, zda se skutečně jednalo o opožděné nebo nepřipustné odvolání, a zda tedy byl žalobce zkrácen na svých právech neprovedením odvolacího přezkumu. Pokud soud dospěje k závěru, že odvolání bylo po právu zamítnuto jako nepřipustné nebo opožděné, žalobu zamítne, v opačném případě toto rozhodnutí odvolacího orgánu zruší a věc vrátí žalovanému k dalšímu řízení (viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2008, č. j. 8 As 51/2006 – 105, nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 8 As 51/2006 – 112, ze dne 27. 11. 2008, č. j. 2 As 53/2007 – 111, a ze dne 23. 12. 2009, č. j. 5 As 105/2008 – 135).
19. V tomto ohledu soud přezkoumal napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že argumentace žalobce je důvodná.
20. Prvostupňové rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 10. 1. 2014, takže ode dne 11. 1. 2014 započal běh 15 denní lhůty pro podání odvolání, která uplynula dne 27. 1. 2014. Žalobce v žalobě i při jednání zdůraznil, že odvolání podal včas, neboť již dne 25. 1. 2015 zadal do systému DopisOnline České pošty doporučenou zásilku, jejímž obsahem bylo podané odvolání.
21. Soud předně odkazuje na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2017, č. j. 10 As 20/2017 – 49, dle něhož den elektronické objednávky služby DopisOnline přes webovou stránku <https://online.postservis.cz> není okamžikem podání zásilky k poštovní přepravě ve smyslu § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu. Není totiž žádný rozumný důvod se

domnívat, že v případě služby DopisOnline, která je službou ryze soukromé povahy, má být za okamžik podání zásilky k poštovní přepravě považován z hlediska veřejného práva již den objednání této služby, bez ohledu na to, kdy pošta skutečnou zásilku zpracuje a předá ve smyslu zákona o poštovních službách k poštovní přepravě. Neobstojí tedy tvrzení žalobce, že dotčené odvolání bylo podáno již dne 25. 1. 2014, kdy jej zadal do systému DopisOnline.

22. Zároveň soud připomíná, že z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2018, č. j. 4 As 82/2018 - 37, sice vyplývá, že den předání zásilky k přepravě pravidelně osvědčuje až otisk razítka na zásilce, takto jednoznačný závěr o určení okamžiku předání zásilky k přepravě však lze vyslovit za situace, kdy v řízení není k dispozici jiný důkaz o dni podání zásilky, než podací lístek. V nynější věci však žalobce prokázal den podání zásilky (odvolání), resp. její předání k přepravě, potvrzením o podání doporučeného dopisu X. Z tohoto potvrzení jednoznačně vyplývá, že předmětný dopis byl do poštovního provozu předán dne 27. 1. 2014, což lze i v souladu s citovaným rozsudkem rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu považovat za den podání zásilky (odvolání), resp. její předání k přepravě. Není tedy rozhodné, že na předmětné zásilce je vyznačeno datum 28. 1. 2014. Za této situace žalobce své odvolání podal ve lhůtě stanovené § 83 odst. 1 správního řádu, kdy pro úplnost soud uvádí, že k zachování lhůty pro podání odvolání postačí, je-li poštovní zásilka obsahující odvolání podána posledního dne lhůty držiteli poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence.
23. Na základě shora uvedeného tedy soud uzavírá, že žalovaný pochybil, pokud podané odvolání hodnotil jako opožděně podané. Za této situace soudy nezbylo, než žalobou napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.
24. Jestliže žalobce dále v žalobě zpochybnil tvrzenou opožděnost odporu proti příkazu o uložení pokuty ze dne 12. 11. 2013, vyzdvihuje soud, že tento příkaz nebyl přímo předmětem tohoto řízení (správní orgán I. stupně v nynějším řízení posuzoval žádost žalobce o navrácení v předešlý stav a o prominutí zmeškání úkonu). Je přitom třeba rozlišovat mezi opravným prostředkem proti příkazu o uložení pokuty a mezi odvoláním proti usnesení o nevyhovění žádosti o navrácení v předešlý stav a o neprominutí zmeškání úkonu. Předmětem tohoto řízení je pouze opravný prostředek uvedený jako druhý v pořadí, tedy odvolání proti usnesení o nevyhovění žádosti o navrácení v předešlý stav a o neprominutí zmeškání úkonu.
25. K dalším tvrzeným pochybením pak soud uvádí, že z rozhodnutí žalovaného je seznatelné datum vydání i vyhotovení napadeného rozhodnutí. Datum vyhotovení i vydání rozhodnutí patří mezi formální náležitosti písemného vyhotovení rozhodnutí (viz § 67 odst. 2 a § 69 odst. 1 správního řádu). Smyslem a účelem vyznačení data vyhotovení je ukázat, ve kterém okamžiku se pro vnitřní účely správního orgánu fakticky završil rozhodovací proces správního orgánu, tj. kdy byly zformulovány názory na skutkové i právní otázky, jež jsou předmětem správního rozhodnutí, do jeho textu. Význam data vyhotovení rozhodnutí je přitom výrazně menší než význam data jeho vydání, jímž je s ohledem na ustanovení § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu den předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení podle ustanovení § 19 správního řádu, popřípadě jiný úkon k jeho doručení, provádí-li je správní orgán sám, přičemž na písemnosti nebo poštovní zásilce se tato skutečnost vyznačí slovy „Vypraveno dne“. Teprve vydání rozhodnutí má totiž účinky vně správního orgánu v tom smyslu, že jím je správní orgán dále zásadně vázán. V originálu napadeného rozhodnutí je přitom vyznačeno jak datum vyhotovení rozhodnutí (23. listopad 2015), tak datum jeho vydání (4. 12. 2015, byť bez uvedení: „vypraveno dne“), a proto nemůže být tato žalobcová námitka důvodná. Nadto soud připomíná závěry judikatury, že ačkoli absence data vyhotovení či jeho chybné a odlišné uvedení při opakovaném doručení stejnopisu rozhodnutí je nepochybně vadou písemného vyhotovení rozhodnutí, zpravidla nepůjde o vadu způsobující nicotnost daného rozhodnutí a většinou ani o takovou nezákonnost, pro kterou by bylo nezbytné je zrušit (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2011, č. j. 7 As 23/2011-82). Uvedené lze vztáhnout též na absenci data

vydání, neboť pro žalobce je stěžejní především datum, kdy se dotčené rozhodnutí dostalo do jeho dispozice, a nikoli datum, kdy bylo správním orgánem vypraveno.

26. K další námitce žalobce soud uvádí, že nemá pochyb o tom, že postup správních orgánů a výsledná délka odvolacího řízení, které skončilo zamítnutím odvolání pro opožděnost, odporuje zásadám rychlosti řízení (§ 6 odst. 1 správního řádu), neboť v daném případě mohl žalovaný následně deklarovanou opožděnost odvolání zajisté velmi snadno zjistit již při předání spisového materiálu ze strany správního orgánu I. stupně. Nepřiměřená délka řízení však sama o sobě nemůže být důvodem ke zrušení rozhodnutí žalovaného, neboť nemůže mít na jeho zákonnost vliv.
27. Jestliže žalobce konečně namítá, že žalovaný řádně nehodnotil možnost přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení a možnost obnovy řízení nebo vydání nového rozhodnutí, připomíná soud, že výkladem citovaného ustanovení se zabýval Nejvyšší správní soud v několika svých rozhodnutích. V rozsudku ze dne 1. 3. 2013, č. j. 9 As 172/2012-32, konstatoval, že posouzení toho, zda nejsou dány uvedené předpoklady, nelze pojímat jako předmět posuzování v odvolacím řízení. Opožděné odvolání totiž musí být ve smyslu § 92 odst. 1, věty první, správního řádu zamítnuto, ať je výsledek zkoumání zmíněných předpokladů kladný či záporný. Jejich posouzení tak nemá na výsledek řízení o odvolání žádný vliv, není tedy nutné, aby jejich posouzení bylo součástí řízení o odvolání. Zákonnost rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost tedy nemůže být dotčena tím, že takové posouzení v napadeném rozhodnutí není uvedeno. Uvedené závěry plně dopadají na nyní projednávanou věc, přičemž soud neshledal ani tuto námitku žalobce důvodnou.

VIII. Závěr

28. S ohledem na výše řečené soud napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Na žalovaném nyní bude, aby o odvolání žalobce znovu rozhodl, a to s přihlédnutím k právnímu názoru, který byl vyjádřen v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Bude povinností žalovaného posoudit žalobcem podané odvolání jako včasné.
29. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalobce. Žalobce byl v této věci zastoupen advokátem a má tedy právo na náhradu nákladů řízení za toto zastoupení podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Jeho náklady řízení tvoří jednak zaplacený soudní poplatek z podané žaloby ve výši 3 000 Kč a jednak odměna zástupci za čtyři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby a dvě účasti při jednání) po 3 100 Kč a související náhrada hotových výdajů po 300 Kč podle citované vyhlášky č. 177/1996 Sb. Soud žalobci přiznal také náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, v níž byl žalobce rovněž úspěšný. Náklady řízení před Nejvyšším správním soudem tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši 5 000 Kč a odměna zástupci za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) a související náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč. Celkově tedy žalobci náleží 8 000 Kč jako náhrada nákladů za zaplacené soudní poplatky a odměna za pět úkonů právní služby spolu s náhradou hotových výdajů. Advokát žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, a odměna se tak zvyšuje o částku 3 570 Kč odpovídající dani, kterou je advokát povinen odvést z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů. Celková výše přiznaných nákladů řízení tak činí (8 000 + 3 570 + 1 500 + 3 570 =) 16 640 Kč, jejichž povinnost k náhradě soud přiznal proti žalovanému k rukám právního zástupce žalobce.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost je nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 14. dubna 2021

JUDr. PhDr. Štěpán Výborný, Ph.D. v. r.
předseda senátu